

Verslag van het symposium georganiseerd door CP-OV, BOKD en Rover-Drenthe i.s.m. Provincie Drenthe en gemeente Aa en Hunze, gehouden op vrijdag 27 september 2019 in het gemeentehuis te Gieten. Met als titel:

“Echt OV, daar kom je verder mee!”

OV is méér dan een kostenpost en ook meer dan vervoer alleen. Het is dé integrale onderliggende voorziening voor wonen, werken en welzijn, kortom voor de bevordering van de leefbaarheid van ons mooie Drentse platteland. Echt OV rijdt volgens dienstregeling, is vindbaar in 9292.nl, tegen OV-tarief en betaalbaar met OV-chipkaart. Vandaar een pleidooi voor herinvoering van de LijnBelBus, om het OV van en naar dorpen te versterken.

Om 13.30 uur opent mevr. Willemien Dirks, voorzitter van het CP-OV, het symposium en heet alle aanwezigen van harte welkom. Vervolgens schetst zij in korte poëtische bewoordingen het doel van deze bijeenkomst. Zij wil de aanwezigen meenemen op een reis met het Openbaar Vervoer (OV) door Drenthe. Met dit symposium moet het duidelijk zijn dat het OV een maatschappelijke meerwaarde heeft en meer is dan een kostenpost. Het kostenplaatje mag ook nooit alleen doorslaggevend zijn voor het voortbestaan van het OV. Het zijn de leefbaarheidsaspecten die de kwaliteit van het OV bepalen. Het kostenplaatje is daarbij een discussiebaar en rekbaar iets. Want, hoe bereken je bijv. de effecten op milieu en leefbaarheid? Deze middag wordt verder geleid door de dagvoorzitter de hr. Benno de Jong, die ons op deze reis zal vergezellen. Hij schetst kort wat wij zoal zullen tegen komen op onze reis. Uitgebreid zal ingegaan worden op het laatste stukje van een reis met het OV, waar vaak geen informatie over te vinden is. In een aantal gebieden is er zelfs helemaal geen laatste stukje OV. Hierna introduceert hij de sprekers van deze middag:

Hr. René Coveen, voorzitter werkgroep Kleinschalig OV van Rover, met het onderwerp: ‘Hoeveel vormen van kleinschalig OV zijn er eigenlijk?’

Hr. Hans Ende, lid van het DB van Rover met het onderwerp: ‘Vervoersarmoede, wat heeft dat voor gevolgen?’

Hr. Edwin de Jong, lid van de Noordelijke Rekenkamer over het rapport van de Noordelijke Rekenkamer: ‘Met de bus naar de stad, OV in perifere gebieden.’

Hr. Alle Postmus van de BOKD over het rapport: ‘Inventarisatie OV en bereikbaarheid kleine Drentse dorpen.’

Tussendoor zal de hr. Andries Middelbos een paar keer een muzikaal intermezzo geven.

René Coveen geeft in zijn betoog aan dat het door de veelheid aan kleinschalig vervoer voor de reiziger ondoenlijk is om hierin de weg te vinden. Het opheffen van bepaalde LijnBel-Bussen (LBB) en deze vervangen door taxi's van het Publiek Vervoer is geen realistische oplossing. Hubtaxi's zijn niet vindbaar en erg duur.

Andries Middelbos geeft op ludieke wijze zijn ervaring weer met het OV in het verleden, toen door alle Drentse dorpen nog een bus reed. Dit vertolkt hij in een door hemzelf gecomponeerd lied: “Ja het is hier prachtig wonen, op het Drentse platteland.”

Hans Ende legt uit dat het begrip vervoersarmoede twee onderliggende oorzaken kan hebben. Enerzijds dat er geen vervoer is en anderzijds dat de prijs van het vervoer te hoog is voor het budget van de doelgroepen. Hij geeft als definitie van vervoersarmoede:

‘De situatie dat een persoon als gevolg van gebrekkige verplaatsingsmogelijkheden niet kan deelnemen aan normale activiteiten en daardoor ernstige sociale gevolgen ondervindt’.

Hij bepleit de herinvoering van de LijnBelBus (LBB). Deze vorm van OV is betaalbaar en vindbaar, rijdt volgens dienstregeling en maakt vervoer voor veel mensen meer rechtvaardig.

Als er gelegenheid is om vragen te stellen gaan deze vooral over de onvindbaarheid van alternatief vervoer en de kosten. Ook de bezorgdheid over de achteruitgang van de leefbaarheid op het platteland komt aan de orde. Het is aan de lokale overheid om hier oplossingen voor te bieden. Om de leefbaarheid te verbeteren en de bereikbaarheid van de dorpen te garanderen en in stand te houden dient in de besluitvorming de Ruimtelijke Ordening van de Provincie en de gemeenten te worden meegenomen. Het plaatsen van bushaltes buiten de dorpen, op onverlichte wegen en moeilijk te bereiken plaatsen, om rittijden te verkorten is geen goede manier om OV aan dorpsbewoners aan te bieden.

Na een korte pauze waarin informeel contact kan worden gelegd krijgt Edwin de Jong het woord. In het rapport van de Noordelijke Rekenkamer ‘Met de bus naar de stad, OV in perifere gebieden’ zijn een aantal vragen gesteld:

- Hoe heeft de provincie in de periode 2010-2015 zorg gedragen voor het basale regionale openbare busvervoer in perifere gebieden;
- Hoeveel heeft dit gekost en;
- Welke lessen zijn er uit de verschillen tussen de provincies te trekken?

Conclusies:

- Dikke lijnen worden dikker, dunne lijnen worden dunner
- Bereikbaarheid centrumkernen vanuit perifere dorpen is gelijk gebleven maar:
 - Je kan er komen
 - Je doet er lang over
 - Minder gebruiksvriendelijk
- Achteruitgang kleinschalig OV buiten beeld door geflatteerde cijfers
- Integratie aanvullend openbaar vervoer en doelgroepen-vervoer niet bereikt.

Andries Middelbos geeft op zijn eigen wijze een toekomstschets van het OV in de Drentse dorpen. Ook dit wordt weer opgeluisterd met een door hemzelf gecomponeerd lied.

Alle Postmus presenteert het rapport met de uitkomsten van een enquête die de BOKD heeft gehouden over de bereikbaarheid van kleine Drentse dorpen. Puntsgewijs komt het volgende aan de orde:

- OV is een belangrijke voorziening voor de dorpen
- Slechts een derde van de dorpen is goed bereikbaar met het OV

- Hubtaxi wordt niet gezien als vorm van OV
 - Hubs liggen ver weg van de gebruiker in de dorpen
 - Veel Drentse dorpen zijn niet georiënteerd op Groningen
- Op basis van de reacties uit de dorpen vraagt de BOKD aandacht voor:
- Betere bereikbaarheid van dorpen via reguliere lijndiensten
 - Direct betrekken dorpsbewoners bij wijzigingen in OV-aanbod
 - Lijnbelbus als alternatief voor de hubtaxi
 - Verbindingen richting de regio's Steenwijk /Leeuwarden/Zwolle en verder.

Tot slot:

- OV is meer dan vervoer alleen!
- OV bevordert leefbaarheid platteland
- OV is dé integrale onderliggende voorziening voor Wonen Werken Welzijn
- Er is vraag naar, behoefte aan én groeipotentie voor OV
- Versterk OV van en naar dorpen (LijnBelBussen als 1e stap)

Daarna overhandigt mev. Jofien Brink, voorzitter van de BOKD, het Drentse netwerk van Dorpsbelangenorganisaties en Dorpshuizen, het rapport aan de hr. Cees Bijl, gedeputeerde van de provincie Drenthe. Ze refereert aan het coalitieakkoord van de provincie, 'mooi voor elkaar' waarin te lezen is dat Drenthe in alle opzichten optimaal bereikbaar moet zijn. Helaas is dat nu nog niet het geval. Het helpt wellicht als OV niet alleen als kostenpost wordt gezien, maar als ook andere beleidsterreinen (milieu, participatie, sociale cohesie, toerisme, onderwijs, werkgelegenheid) mee worden gewogen. Ze hoopt dat provincie en vervoerder de wensen van dorpsbewoners ter harte willen nemen en het OV van en naar dorpen versterken zodat we straks kunnen zeggen: 'Drenthe heeft het OV mooi voor elkaar'.

Dhr. Cees Bijl onderstreept het belang van een goede bereikbaarheid van het Drentse platteland en geeft aan dat er op enkele punten al verbeteringen in gang zijn gezet.

Bij de tweede en laatste gelegenheid tot het stellen van vragen gaan deze grotendeels over dezelfde onderwerpen als bij de eerste.

De voorzitter van het CP-OV, Willemien Dirks, vat in haar slotwoord het besprokene kort samen. Aanvullend benoemt zij de noodzaak van een goede samenwerking en afstemming tussen degenen die vervoersplannen maken en de wegbeheerders, die verantwoordelijk zijn voor de bijpassende infrastructuur. Aanpassing van infrastructuur heeft nl. dikwijls een langere procedure dan besluitvorming rond een dienstregeling en route. Deze afstemming moet en kan beter.

Daarna bedankt zij de sprekers en Andries Middelbos voor hun bijdragen en Benno de Jong voor zijn inspirerende voorzitterschap. Als dank krijgen zij een boekje waarin de Drentse brieven van Vincent van Gogh zijn opgenomen. Ook bedankt zij de gemeente Aa en Hunze voor de gastvrijheid en medewerking en de toehoorders voor hun aanwezigheid.

Allen worden uitgenodigd voor een hapje en een drankje (en verder informeel contact).

Omslag van de map, uitgereikt tijdens het symposium, waarin tot uitdrukking komt dat OV méér is dan vervoer alleen en op vele beleidsterreinen een bijdrage levert.